

3 (Sem-2/CBCS) EDU HC 2

2022

EDUCATION

Paper : EDU-HC-2026

(Development of Education in India—I)

(Honours Core)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed (any ten) :

$1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দহটা) :

(a) What is listening or Shravana method of Vedic education?

বৈদিক শিক্ষাৰ শুনা বা শ্ৰৱণ পদ্ধতি কি ?

(b) Write the name of starting ceremony of Buddhist education.

বৌদ্ধ শিক্ষাৰ আৰম্ভণিৰ অনুষ্ঠানৰ নামটো লিখা।

(c) What is Bismillah?

বিচমিল্লাহ কি ?

- (d) Who published the first Assamese grammar book, *Grammar of the Assamese Language*?

প্রথম অসমীয়া ব্যাকৰণ কিতাপ, *Grammar of the Assamese Language* কোনে প্ৰকাশ কৰিছিল ?

- (e) "A single shelf of a good European library was worth the whole native literature of India and Arabia." Who said this statement?

“এটা ভাল ইউৰোপীয় পুথিভঁৰালৰ এথাক কিতাপৰ মূল্য ভাৰত আৰু আৰৱৰ সমগ্ৰ থলুৱা সাহিত্যৰ তুলনাত অধিক।” বাক্যশাৰী কোনে কৈছিল ?

- (f) Which Act of British Government granted rupees one lakh for education in India for the first time?

ব্ৰিটিছ চৰকাৰৰ কোনখন আইনে প্ৰথমবাৰৰ বাবে ভাৰতত শিক্ষাৰ বাবে এক লাখ টকা প্ৰদান কৰিছিল ?

- (g) In which year were the Calcutta, Bombay and Madras Universities established?

কোন চনত কলিকতা, বোম্বে আৰু মাদ্ৰাজ বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপন কৰা হৈছিল ?

- (h) Mention any one objective of Wood's Despatch, 1854.

১৮৫৪ চনৰ উডৰ ঘোষণাপত্ৰৰ যি কোনো এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

- (i) Which Commission gave the suggestion to divide the secondary level curriculum into Course-A and Course-B?

কোনখন আয়োগে মাধ্যমিক পৰ্যায়ৰ পাঠ্যক্ৰমক ক—ভাগ আৰু খ—ভাগত ভাগ কৰাৰ পৰামৰ্শ দিছিল ?

- (j) Lord Curzon came to India as Viceroy in the year ____.

(Fill in the blank)

_____ চনত লৰ্ড কাৰ্জন ভাইচৰয় হিচাপে ভাৰতলৈ আহিছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (k) What was the main objective of Gokhale's Bill?

গোখলেৰ বিলৰ মূল উদ্দেশ্য কি আছিল ?

- (l) Who was the Chairman of the Calcutta University Commission, 1917?

১৯১৭ চনৰ কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয় আয়োগৰ সভাপতি কোন আছিল ?

- (m) The problem of 'wastage' and 'stagnation' in primary education in India was identified by ____ Committee.

(Fill in the blank)

ভাৰতৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাত 'অপচয়' আৰু 'অনুন্নয়ন'ৰ সমস্যাটো _____ কমিটিয়ে চিনাক্ত কৰিছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(n) What is the meaning of the term 'basic'?

‘বুনিয়াদী’ শব্দটোৰ অৰ্থ কি ?

(o) Write the full form of C.A.B.E.

C.A.B.Eৰ সম্পূৰ্ণ আকাৰটো লিখা।

2. Answer any *five* of the following questions
briefly : 2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো পাঁচটাৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What is Gurukula system?

গুৰুকুল ব্যৱস্থা কি ?

(b) Write briefly about the education of Royal Princesses according to *Arthashastra* of Kautilya.

কৌটিল্যৰ ‘অৰ্থশাস্ত্ৰ’ অনুসৰি ৰাজকুমাৰীসকলৰ শিক্ষাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(c) Write any two features of indigenous education system.

দেশীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(d) Write briefly about the role of Namghar in mass education.

জনশিক্ষাত নামঘৰৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

- (e) Write any two suggestions of Wood's Despatch regarding training of teachers.

শিক্ষকৰ প্ৰশিক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত উডৰ ঘোষণাপত্ৰৰ যি কোনো দুটা পৰামৰ্শ লিখা।

- (f) Write about the grant-in-aid system of Lord Curzon.

লৰ্ড কাৰ্জনৰ সহায়ক অনুদান ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে লিখা।

- (g) Write any two defects of Muslim education.

মুছলমান শিক্ষাৰ যি কোনো দুটা আসোঁৱাহ লিখা।

- (h) What was the main aim of Sargent Report?

চাৰ্জেন্ট প্ৰতিবেদনৰ মূল লক্ষ্য কি আছিল ?

3. Write any four short notes of the following :

5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

- (a) Aims and objectives of Vedic education

বৈদিক শিক্ষাৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যবোৰ

- (b) Varanasi as an ancient centre of education

শিক্ষাৰ প্ৰাচীন কেন্দ্ৰ স্বৰূপে বাৰাণসী

(c) Educational activities of missionaries in Assam

অসমত মিছনেৰীসকলৰ শৈক্ষিক কাৰ্যসমূহ

(d) Downward filtration theory

নিম্নমুখী পৰিস্ৰাৱণ নীতি

(e) Indigenous education according to Hunter Commission

হাণ্টাৰ আয়োগ অনুসৰি দেশীয় শিক্ষা

(f) Merits of the Calcutta University Commission

কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয় আয়োগৰ সুবিধাবোৰ

(g) The Assam Elementary Education Act, 1926

অসম প্ৰাথমিক শিক্ষা আইন, ১৯২৬

(h) Strong points of Sargent Report

চাৰ্জেন্ট প্ৰতিবেদনৰ সবল দিশসমূহ

4. Answer any *four* of the following questions :

10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Compare the education system of Vedic period with present Indian education. 10

বৈদিক যুগৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ লগত বৰ্তমানৰ ভাৰতীয় শিক্ষাৰ তুলনা কৰা।

- (b) Critically analyze the Buddhist education system. 10

বৌদ্ধ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সমালোচনাত্মক বিশ্লেষণ
আগবঢ়োৱা।

- (c) What is the Charter Act of 1813? Why is this Act called as the foundation stone of modern education in India? 5+5=10

১৮১৩ চনৰ চাৰ্টাৰ আইন কি? এই আইনখনক কিয়
ভাৰতবৰ্ষৰ আধুনিক শিক্ষাৰ ভেটি হিচাপে অভিহিত কৰা
হয়?

- (d) Critically analyze the contribution of Lord Macaulay to Indian education. 10

ভাৰতীয় শিক্ষাত লৰ্ড মেকলেৰ বৰঙণি সমালোচনাত্মকভাৱে
বিশ্লেষণ কৰা।

- (e) Why is Wood's Despatch termed as 'Magna Carta' of Indian education? Write reasons. 10

উডৰ ঘোষণাপত্ৰক ভাৰতীয় শিক্ষাৰ 'মেগনাকাৰ্টা' বুলি
কিয় কোৱা হয়? কাৰণ লিখা।

- (f) Critically analyze the suggestions of the Indian Education Commission, 1882. 10

১৮৮২ চনৰ ভাৰতীয় শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শবোৰ
সমালোচনাত্মকভাৱে বিশ্লেষণ কৰা।

- (g) “Lord Curzon has touched every branch of education and reformed them.”
Discuss this statement. 10

“শিক্ষাৰ প্ৰত্যেকটো দিশকে লৰ্ড কাৰ্জনে স্পৰ্শ কৰিছিল
আৰু ইয়াৰ সংস্কাৰ সাধন কৰিছিল।” এই বাক্যশাৰী
আলোচনা কৰা।

- (h) Why was Gokhale's Bill rejected? Briefly
discuss the impact of Gokhale's Bill.
4+6=10

গোখলেৰ বিলখন কিয় অগ্ৰাহ্য কৰা হৈছিল? গোখলেৰ
বিলৰ প্ৰভাৱ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

- (i) Evaluate the recommendations of
Hartog Committee for reforms of
education. 10

শিক্ষাৰ পুনৰ গঠনৰ ক্ষেত্ৰত হাৰ্টগ কমিটিৰ পৰামৰ্শবোৰ
মূল্যায়ন কৰা।

- (j) What are the characteristics of basic
education? How would you account for
its failure in India? 5+5=10

বুনিয়াদী শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ কি কি? ভাৰতত ইয়াৰ
বিফলতা তুমি কেনেকৈ ব্যাখ্যা কৰিবা?

★ ★ ★